

Adı Soyadı: Sınıfı: Tarih:/...../2026-2027

1.

Kitap tanıtım metni

"El-Kânûn fi't-Tıb" adlı eser, hastalıkların belirtilerini, ilaçların hazırlanışını ve tedavi yollarını sıraya koyar. Latinceye çevrilen eser, Avrupa üniversitelerinde yüzyıllar boyunca ders kitabı olarak okutulmuştur.

Tanıtım metninde bir tıp eserinin içeriği ve Avrupa'daki etkisi anlatılmaktadır. Bu eserin yüzyıllarca ders kitabı olarak okutulması, bilim hakkında hangi sonuca ulaştırır?

- A)** Bilimsel bilginin yalnızca üretildiği ülkede kullanıldığı
B) Tıp alanında yalnızca deneme yanılmanın işe yaradığı
C) Bilimsel bilginin ülkeler ve kuşaklar arasında aktarılacak ilerlediği
D) Eski eserlerin bilimsel değer taşımadığı

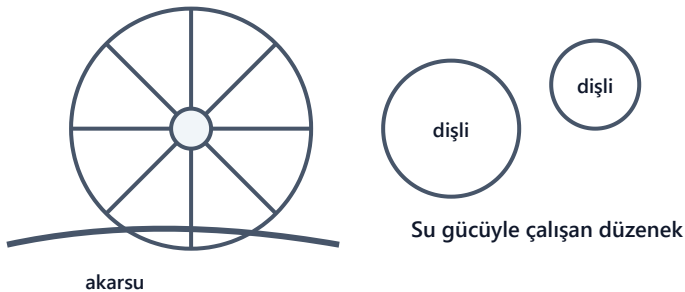
2.

Bilgin	Çalışma alanı
İbn-i Sina	Tıp
Harezmi	Matematik
Uluğ Bey	Astronomi
Cezari	Makine ve otomat

Tabloda dört bilgin ve çalışma alanları verilmiştir. Bir belediye, şehir müzesinde su gücüyle çalışan otomat makinelerin maketlerini sergileyecektir. Tabloya göre bu sergi hangi bilginin adına düzenlenmelidir?

- A)** Cezari
B) İbn-i Sina
C) Harezmi
D) Uluğ Bey

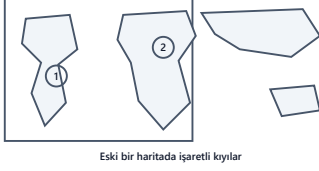
3.

Çizimde akarsuyun döndürdüğü bir çark ve buna bağlı dişliler gösterilmiştir. Bu düzeneğin bulunduğu dönemde toplum hayatına sağladığı en önemli katkı hangisidir?

- A)** Suyun kirlenmesini önlemesi
B) Tarım alanlarını küçültmesi
C) Yazının yayılmasını sağlaması

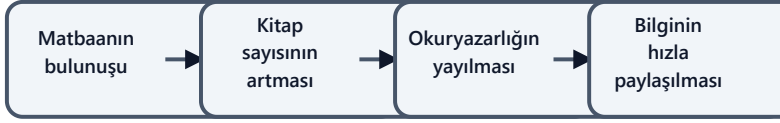
4.

Haritada eski bir denizcinin çizdiği haritada işaretlenmiş iki kıyı gösterilmiştir. XVI. yüzyılda çizilen bu haritada uzak kıtaların kıyılarının yer alması, dönemin denizcilik bilgisi hakkında neyi gösterir?

- A) Denizcilerin yalnızca kendi kıyılarını tanıdığını
- B) Denizcilerin gözlem ve başka kaynaklardan yararlanarak bilgi biriktirdiğini
- C) Haritaların yalnızca hayal ürünü olduğunu
- D) Denizcilikte hiçbir ölçüm aracının kullanılmadığını

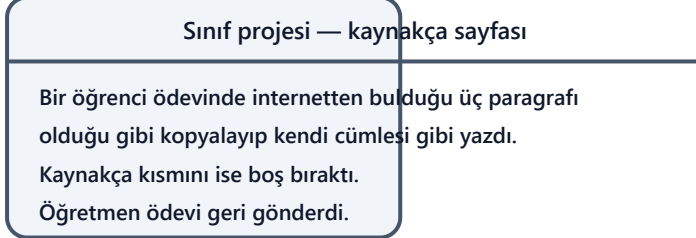
5.

Şemada bir buluşun yol açtığı gelişmeler sırayla verilmiştir. Şemadaki zincir dikkate alındığında bu buluşun toplum üzerindeki en kapsamlı etkisi hangisidir?

- A) Bilginin küçük bir gruptan çıkıp geniş kitlelere yayılması
- B) Kitapların değerinin tamamen kaybolması
- C) Okuryazarlığın yalnızca yöneticilerle sınırlı kalması
- D) Yazının kullanımdan kalkması

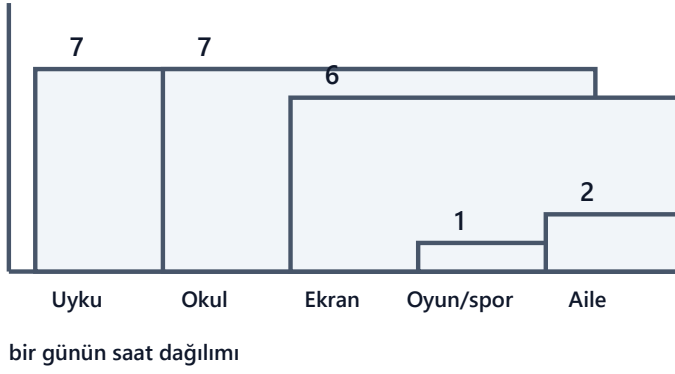
6.

Kartta bir öğrencinin ödev hazırlarken yaptığı davranış anlatılmaktadır. Öğretmenin ödevi geri göndermesinin sebebi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ödevin çok uzun olması
- B) İnternette yararlanmanın yasak olması
- C) Başkasının emeğini kaynak göstermeden kendi çalışması gibi sunması
- D) Ödevi elle yazmamış olması

7.

Grafikte bir öğrencinin bir gününün nasıl geçtiği verilmiştir. Öğrenci son zamanlarda gözlerinin yorulduğundan ve uykusuzluktan yakınmaktadır. Grafik verileriyle bu şikâyetler arasında kurulabilecek en tutarlı bağ hangisidir?

- A) Okulda geçen sürenin fazla olması
- B) Ekran karşısında geçen sürenin uyku ve hareketten çalınması
- C) Aileyle geçirilen sürenin uzun olması
- D) Oyun ve spor süresinin fazla olması

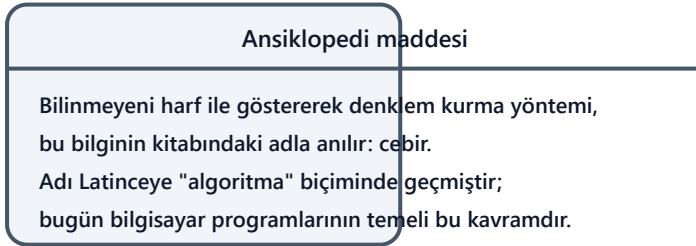
8.

Şemada bir buluşun toplumsal etkileri gösterilmiştir. Şemaya göre teknolojik gelişmelerin toplum üzerindeki etkisi için hangisi söylenebilir?

- A) Yalnızca olumlu sonuçlar doğurur.
- B) Yalnızca olumsuz sonuçlar doğurur.
- C) Toplum üzerinde hiçbir etkisi yoktur.
- D) Aynı gelişme hem yeni imkânlar hem de yeni sorunlar doğurabilir.

9.

Ansiklopedi maddesinde bir bilginin çalışmasının bugüne uzanan etkisi anlatılmaktadır. Metne göre bu bilginin çalışması ile günümüz teknolojisi arasındaki bağ nasıl kurulmuştur?

- A) Geliştirdiği adım adım çözüm yöntemi bilgisayar programlarının temeline dönüşmüştür.
- B) Bilgisayarların ilk örneğini kendisi üretmiştir.
- C) Yalnızca yıldızların hareketini hesaplamıştır.
- D) İnterneti kuran ekipte yer almıştır.

10.

Dönem	Haber ulaşma süresi
XV. yüzyıl	Haftalar
XIX. yüzyıl (telgraf)	Saatler
XXI. yüzyıl (internet)	Saniyeler

Tabloda bir haberin karşı kıyıya ulaşma süresi üç ayrı dönem için verilmiştir. Tablodaki değişimin günümüz toplumunda doğurduğu risk aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Haberlerin hiç yayılamaması
- B) İnsanların haberden habersiz kalması
- C) Doğrulanmamış bilginin de aynı hızla yayılabilmesi
- D) Haber kaynaklarının azalması

11.

Uydu	Hava tahmini	Navigasyon	Uzaktan eğitim
------	--------------	------------	----------------

Kartlarda uzay teknolojisiyle bağlantılı dört alan verilmiştir. Bu alanların ortak yönü düşünüldüğünde uzay çalışmalarıyla ilgili hangi çıkarım yapılabilir?

- A) Uzay çalışmaları yalnızca bilim insanlarını ilgilendirir.
- B) Uzay çalışmalarının sonuçları günlük hayatta da kullanılmaktadır.
- C) Uzay çalışmalarının hiçbir maliyeti yoktur.
- D) Uzay çalışmaları yalnızca eğitim alanında kullanılır.

12. Bir ülkede bilim insanlarının bulguları yönetimin görüşüne aykırı olduğu gerekçesiyle yayımlanamamakta, farklı düşünceyi savunanlar üniversiteden uzaklaştırılmaktadır. Bu ülkede bilimsel çalışmaların uzun vadede nasıl etkilenmesi beklenir?

- A) Bilimsel çalışmalar hızlanır çünkü tek görüş vardır.
- B) Bilimsel çalışmalar yalnızca hızlanır ama nitelik değişmez.
- C) Bilimsel çalışmalar hiçbir biçimde etkilenmez.
- D) Yeni fikirler tartışılmadığı için bilimsel ilerleme yavaşlar.

13. Bir öğrenci hazırladığı tasarımı yarışmaya göndermeden önce öğretmeni ona tasarımın kendisine ait olduğunu belgeleyen bir başvuru yapmasını önermiştir. Öğretmenin bu önerisi hangi hakkın korunmasına yöneliktir?

- A) Fikrî ve sınai mülkiyet hakkının
- B) Seçme ve seçilme hakkının
- C) Dilekçe hakkının
- D) Eğitim hakkının

- 14.** Bir kasabada kurulan tekstil fabrikası çok sayıda kişiye iş sağlamış; ancak fabrikanın atıkları dereye verilince dereye balık ölümleri görülmüştür. Bu durum teknoloji ile ilgili hangi ilkeyi hatırlatır?
- A)** Teknoloji kullanılırken üretim tek başına yeterlidir.
B) Doğaya verilen zarar üretim sürerken düşünülmez.
C) Teknoloji, çevreye etkisi gözetilerek kullanılmalıdır.
D) Fabrikaların yerleşim yerlerine kurulması zorunludur.
- 15.** Uluğ Bey Semerkant'ta bir rasathane kurdurmuş, burada yıldızların yerlerini yıllarca gözlemleyerek bir cetvel hazırlatmıştır. Bu çalışmanın bilimsel yöntem açısından öne çıkan özelliği nedir?
- A)** Sonucun tahmine dayanması
B) Uzun süreli düzenli gözleme ve ölçüme dayanması
C) Yalnızca eski kitaplardan aktarılması
D) Tek bir gecelik bakışla elde edilmesi

Bilim, Teknoloji ve Toplum — Cevap Anahtarı

1. C	2. A	3. D	4. B	5. A	6. C	7. B	8. D	9. A	10. C	11. B	12. D
13. A	14. C	15. B									